

dr. Halász Zsolt

főosztályvezető-helyettes

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Oktatási Jogi Osztály

1051 Budapest Arany J. u. 6–8.

Tárgy: jogszabály tervezetének véleményezése (20/2012)

**A Könyvtárosok Egyesületének javaslatai
a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények
névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosítási
előterjesztéséhez¹**

Köszönettel vettük, hogy jelen jogszabályt a közigazgatási egyeztetés keretében véleményezhetjük.

A Könyvtárosok Egyesületének (KTE) elnöksége megvitatta a kapott tervezetet és a következő észrevételeket tesszük:

Támogatjuk a következő paragrafusokat és pontokat:

- az 57. § kiegészítéseit a fegyelmi eljárással kapcsolatban
- a 156/a § 1-6. kiegészítéseit a pedagógiai szakmai ellenőrzéssel kapcsolatban
- a 158. § 5-7 ill. 8-10. pontok változásait és kiegészítéseit az intézmények nyilvántartásba vételével kapcsolatban

I.

Észrevételeket kívánunk tenni a következőkkel kapcsolatban

1. Szakmai munkaközösségek témaköre

118. § (6) „A szakmai munkaközösség feladatának ellátására a pedagógusok kezdeményezésére intézmények közötti munkaközösség is létrehozható.”

Ezt támogatjuk mivel a köznevelési intézmények jellemzően egy könyvtárostánárt foglalkoztatnak intézményenként, telephelyenként, így a szakmai együttműködésnek szükséges formája a területi elven szerveződő munkaközösség, melyet a gyakorlatban működők is bizonyítanak.

¹ A hozzászólás alapjául szolgáló, egyesületünknek közvetlenül megküldött dokumentum: Előterjesztés a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosításáról, 28284/2015., Bp., EMMI, 2015.05.18., 19 p.; Nyilvános változat: Az emberi erőforrások miniszterének .../2015. (...) EMMI rendelete a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet módosításáról, Bp., EMMI, 2015.05.20., 9 p., URL: <http://www.kormany.hu/download/7/3a/50000/Jogszab%C3%A1lyrev.zip#!DocumentBrowse> Utolsó letöltés: 2015.005.26.

Kérdések, javaslatok

- Ezt a feladatot eddig megyei szinten ellátták a pedagógiai intézetek. Hatékonyabb lenne, ha ennek szervezése továbbra is a pedagógiai szakmai szolgáltatásért felelős intézmény könyvtárosának/iskolai könyvtári szaktanácsadójának feladata lenne.
- Az intézmények közötti munkaközösség **kezdeményezésével** kihez kell fordulni illetve, a munkaközösség-vezető megbízását ki adja és az intézmények közötti munkaközösség működtetését ki finanszírozza? Hogyan alkalmazható a 118. § (8) bek.?
- Javasoljuk, hogy a szakmai munkaközösség alapítása és annak munkájában való részvétel **ne csak a pedagógusok joga** legyen. Több olyan pedagógiai munkát segítő munkakör is van, melyek végzéséhez szükséges biztosítani a szervezett keretek közötti együttműködést, kölcsönös szakmai támogatást.
Szövegszerű javaslat: 118. § (6) A szakmai munkaközösség feladatainak ellátására a *neveléstudületi tagok* kezdeményezésére intézmények közötti munkaközösség is létrehozható.

2. A kultúráért felelős miniszter szerepe

191./B. (3)

Szövegszerű javaslatunk: Az oktatásért felelős miniszter, a kultúráért felelős miniszter közös programok kiadásával, pályázatok kiírásával segíti **az iskolai könyvtárak** és a közgyűjtemények nevelési-oktatási feladatainak végrehajtását.

Indokaink: Az iskolai könyvtárak e két miniszter által irányított szakma metszetében tevékenykednek, közvetítik, nevelőeszközzé és tanulási forrássá teszik a kultúrát. Az iskola szervezetén és épületén belüli voltak, speciális ismeretekkel rendelkező könyvtárpedagógusuk sokszorozza lehetőségeiket általában az e jogszabály által is meghatározott pedagógiai feladatok, a pedagógiai program és konkrétan az információs műveltség, az olvasóvá nevelés, a szövegértés fejlesztése területén.

Így alapvetően szükséges, hogy a két területért felelős miniszterek a szakmai irányításban és a feltételek biztosításában is együttműködjenek. A szakmailag jól működő, a tantervi könyvtárpedagógiai feladatokat magas szinten megvalósító iskolai könyvtárak tudják megalapozni, biztosítani, hogy a közgyűjtemények iskolákra irányuló programjai hatékonyak lehessenek. Ehhez az iskolai könyvtárak számára is szükséges forrásokat, pályázati formákat biztosítani.

Kérjük, erősítsék meg ezen módon is a kultúra iskolán belüli képviselőit is, hogy a kulturális alapellátás biztosítható legyen, a közgyűjteményekkel való együttműködés minél tartalmasabb legyen.

3. Pedagógiai-szakmai ellenőrzés témaköre

A) Az R. 145. § a következő (1a) bekezdéssel egészül ki: „A szakértői csoport intézkedésre nem jogosult tagja megállapításait, javaslatát jegyzőkönyvben rögzíti.”

Észrevételünk: a szakértői csoport tagjai közül többen nem jogosultak intézkedésre.

Szövegszerű javaslat: „A szakértői csoport intézkedésre nem jogosult tagjai megállapításait, javaslatukat jegyzőkönyvben rögzítik.”

B) 156/A. § (5)

Kérdésünk: A nyilvánosságra hozatalkor hogyan lehet megvalósítani ezen jogok tiszteletben tartását ugyanakkor pedig az ellenőrzés megállapításainak közzétételét?

4. 157. § (3) **Intézmény indítása**

Észrevételünk, javaslatunk: későinek tarjuk a május utolsó munkanapját, ezért javasoljuk a március utolsó munkanapját.

5. **HÍD program**

A)

„180. § (1) „A Híd I. program keretében a tanuló középfokú iskolába történő felvételi vizsgát tesz.”

180. § (3) pont: „pedagógusok illetmény-kiegészítésre jogosultak abban az esetben, ha az adott tanévben a pedagógiai tevékenységükkel érintett tanulók legalább hetven százaléka eredményes középfokú írásbeli felvételi vizsgát tesz”

Észrevételünk, kérdésünk: a HÍD programban résztvevő tanulók döntő többsége olyan középiskolába megy, melybe nem szükséges felvételi vizsgát tennie, ezért ennek kötelező voltát megkérdőjelezzük.

- Hogyan fogja ezt a tanuló teljesíteni, ha az adott intézményben nincs felvételi vizsga?
- Hogyan tudja akkor ezt a pedagógus bizonyítani?

B)

180. § (7) pont „A Központ a Köznevelési Hídprogramokat a következő tanévtől megvalósító középfokú intézményt vagy intézményeket az érintett tanévet megelőző március 31-éig jelöli ki, és erről tájékoztatja az általános iskolákat”

Észrevételünk, javaslatunk: Későinek tartjuk az időpontot, mivel a középfokú oktatásba jelentkezés határidejével nincs összhangban, kérjük, hangolják össze, tegyék korábbi időpontra!

6. **Nemzeti Pedagógus Kar**

Az R. 78. alcíme a következő 191/A. §-sal egészül ki:

Kérdésünk: Miért van a Rendeletben szükség erre a paragrafusra, hiszen a NPK-ral kapcsolatos szöveg már szerepel a 2011. CXC törvény 35/A részében?

II.

A jelenlegi előterjesztésben nem szereplő rendeletrészekkel kapcsolatos javaslataink

Felhívjuk a figyelmet a KTE 2012. július 20-i és 2015. március 19-i hozzászólásaira, amelyek e rendelethez készültek, de javaslatainkat akkor nem vették figyelembe. Javaslataink jó részét továbbra is aktuálisnak tartjuk és ezért most a legfontosabbakat újra kiemeljük.²

1. A könyvtári szakfelügyelettel kapcsolatban

146. § (4) Könyvtárostánár vagy könyvtárostánító munkakörben foglalkoztatottak pedagógiai-szakmai ellenőrzése során az ellenőrzés részét képezi a könyvtár-pedagógiai program értékelése is. A pedagógiai szakmai ellenőrzéssel párhuzamosan az iskolai könyvtárban könyvtárszakmai ellenőrzésre (könyvtári szakfelügyeletre) is sor kerül. Ennek pedagógiai vonatkozásait tartalmaznia kell az értékelésnek.

A korábbi EMMI előterjesztésben szereplő alábbi bekezdések végül nem kerültek be pedig támogatjuk ennek hangsúlyozását, így javasoljuk, kerüljön a rendelet szövegébe:

- 146. § (12) bekezdés: „Az intézmény ellenőrzése során könyvtári szempontból a könyvtári szakfelügyeletről szóló rendeletben az iskolai könyvtár szakfelügyeleti vizsgálatára vonatkozó feladatokat is figyelembe kell venni.”
- 147. § (3) Az intézmény könyvtári ellenőrzésére olyan szakértő bízható meg, aki könyvtári szakértőként szerepel a kultúráért felelős miniszter által vezetett szakértői névjegyzékben is.

2. Nyilvános könyvtárak bekapcsolódása

164.§ (2) alá javasolt a) pont:

Nyilvános könyvtár akkor láthatja el iskolai (kollégiumi) könyvtár feladatait, ha a más helyen való működés nem ró a tanulókra és pedagógusokra aránytalan terhet és többletköltséget, a könyvtári órák megszervezése nem akadályozza az órák rendjét, továbbá az egyenlő bánásmód követelményének sérelme nélkül igénybe tudják venni a szolgáltatásokat.

Indoklás: Alapvető követelmény, hogy egy iskolai könyvtár alkalmas legyen egy osztály egyidejű tanórai foglalkoztatására. Ehhez viszont nemcsak megfelelő terek és bútorzat szükséges, hanem a könyvtár rövid időn belül való megközelíthetősége is. Egy tanórák közötti szünetben nem megközelíthető könyvtárban az iskolai tanórai rend megzavarása nélkül nem szervezhető óra.

3. Könyvtárhasználat tanítása

A Nkt. 3. melléklete határozza meg a pedagógusok szakképzettségi követelményét. Ez kimondja, hogy az egyes iskolafokokon a tantárgynak megfelelő szakos tanári diplomával lehet tanítani.

---

² A Könyvtárostánárok Egyesületének javaslatai a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet és a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet módosításához, Bp., KTE, 2015.03.19., 8 p., URL: http://www.ktep.hu/sites/default/files/20_2012_es_17_2014_EMMI_mod_KTE_hozzaszolas_2015_marc.pdf Utolsó letöltés: 2015.05.27.

Dömsödy Andrea - Szakmári Klára: A Könyvtárostánárok Egyesületének hozzászólása a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények név- és címerhasználatáról szóló .../2012. (...) EMMI rendelet kiadásáról c. előterjesztéshez, Bp., 2012, 5 p.

Ez a rendelkezés nem alkalmazható minden esetben egyértelműen. Az informatika tantárgy esetén például ez informatikatanári diplomát jelent. Az informatika műveltségterület és tantárgy viszont tartalmazza a könyvtári informatika területet, melynek tanítása a könyvtárostanár kompetenciája. (Az informatikatanárok képzési követelményei nem tartalmaznak ezzel a területtel kapcsolatos tartalmakat.) Ez a probléma fennáll a magyar nyelv tantárgyba integrált könyvtárhasználati követelmények esetén is. Mindez nemcsak elméletben, hanem az eddigi gyakorlatban is problémát okoz.

A fentiek alapján célszerű lenne ezen rendelet valamely pontján iránymutatást adni az ilyen helyzetek megoldására, mely bizonyosan más integrált tantárgyak esetén is fennállhat.

Reméljük, észrevételeinkkel tudtuk azt a céljukat támogatni, hogy megtörténjen a már megszületett oktatási jogszabályokkal való jogharmonizáció.

Hozzászólásunkat az egyesületi tagság és az érdeklődők tájékoztatására honlapunkon nyilvánosságra hozzuk.

További sikeres munkát kívánva, tisztelettel:

Budapest, 2015. május 27.

Szakmári Klára
elnök